

Strategisch Bestuurlijk Overleg Onderwijshuisvesting d.d. 27 november 2012

Aanwezig schoolbesturen

Herman Bos (NUOVO)
Frans Durian (Willibrord / BCOU)
Henkjan Bootsma (Willibrord/BCOU)
Jan van de Klis (KSU)
Jean Paul Hofkens (St. Haarzuilens Vleuten de Meern)
Just Hageman (St. Haarzuilens Vleuten de Meern)

Aanwezig gemeente:

wethouder Kreijkamp
Marcel Gierveld (UVO)
Heleen van Dijk (stadhuis)
Bas Lamers (UVO)
Wim Bisseling (UVO)
Carise Bac (UVO)

Afgemeld:

Erik van Dorp (SPOU)
Ronald Koopman (SOZKO)

1. Opening

Marcel Gierveld opent de vergadering, heet iedereen welkom. De wethouder komt later in verband met een ander overleg dat helaas niet anders gepland kon worden. Tot die tijd zit Marcel de bijeenkomst voor. Afmeldingen: Erik van Dorp en Ronald Koopman. Dhr Koopman heeft nog een opmerking meegegeven voor het eerste agendapunt: normkostenonderzoek.

2. Verslag d.d. 8 mei 2012:

Naar aanleiding daarvan geeft Jean Paul Hofkens aan dat nu een vijfde directeur is aangesteld die het schoolbestuur gaat vertegenwoordigen in dit overleg; de heer Just Hageman. Verder geen opmerkingen, het verslag is daarmee vastgesteld.

3. Onderzoek Normkosten

Carise Bac licht kort de achtergrond en uitkomsten van het onderzoek toe. De bespreking in deze bijeenkomst geeft de schoolbesturen de gelegenheid te reageren op de uitkomst van het onderzoek en het geven van advies. Het zal van belang kunnen zijn voor hoe na de masterplannen de samenwerking tussen gemeente en de schoolbesturen vormgegeven kunnen worden. Het verslag zal bijgevoegd worden bij de notitie en het raadsvoorstel. De volgende opmerkingen worden door de schoolbesturen gemaakt. Frans Durian geeft aan dat door crisis en de aanbestedingsvoordelen nu eindelijk de budgetten een beetje beginnen aan te sluiten bij de wensen en visie van schoolbesturen voor de schoolgebouwen. Normbudgetten zijn krap, te krap voor wat nu maatschappelijk gewenst is. En dat is nu aangevuld met een gemeentelijke bijdrage voor het binnenklimaat. Bij een kerende markt zal dat niet genoeg zijn. Het beleid is sober en doelmatig bouwen, aldus Jan van de Klis. Utrecht profileert zich als onderwijs- en kennisstad. Onderwijs staat hoog in het vaandel. Dat kan naar zijn beleving niet als je genoeg neemt met een visie die uitgaat van sober en doelmatig bouwen en een afschrijvingstermijn van 40 jaar. In deze tijd halen we het net met de beschikbare budgetten en de aanbestedingsvoordelen; maar is geen vetpot en extra stedenbouwkundige randvoorwaarden of bijzondere omstandigheden kunnen niet uit dit budget worden gerealiseerd. En dat staat naar zijn mening haaks op de visie van Utrecht als Onderwijsstad. Herman Bos: geeft aan zich aan te sluiten bij de eerdere meningen en voegt daaraan toe dat juist de vormfactor bij het realiseren van schoolgebouwen van groot belang is en aansluiting bij de onderwijskundige visie. Uitstraling

en goede kwaliteit zijn zogenaamde zachte kant van onderwijshuisvesting en dat is niet in het onderzoek aan bod gekomen. Hoe wordt sober en doelmatigheid beleefd door de gebruikers (kinderen, ouders en docenten). Ook de heer Koopman, van SOZKO, heeft per mail laten weten enkele kanttekeningen te willen plaatsen bij de notitie: *Het is de gemeente te prijzen dat zij aanvullend aan de normvergoedingen, op een aantal specifieke onderdelen eigen beleid ontwikkeld heeft in de afgelopen jaren. Buiten het feit dat wij vinden dat sober en doelmatig bouwen niet de ambitie in zich heeft van "het zorgen voor de beste ontwikkelingskansen voor kinderen in moderne en goed geoutilleerde gebouwen in de stad Utrecht", zit ons echter nog iets dwars en dat is het feit dat de gemeente daarnaast beleid maakt op basis van de markt. Op bladzijde 8 van de notitie wordt letterlijk gesteld dat het ene bestuur geluk heeft, het andere bestuur pech, al naar gelang de marktomstandigheden. Volgens ons moet elk bestuur in elke periode een gelijk recht hebben op een goede huisvesting en moet het niet afhangen van hoe de markt er op dat moment voor staat. De gemeente gebruikt de markt zo om eigen tekortkomingen weg te poetsen. De gemeente moet naar de toekomst kijken, bouwen op basis van gelijkheid en de stoffige ambitie van sober en doelmatig oppoetsen tot een stralende ambitie!* Sober en doelmatig levert een kwaliteit op waarvan je de vraag kunt stellen of dat wenselijk is. Jan van de Klis stelt dat het kind centraal moet staan in onderwijshuisvesting. Dat ontbreekt aan de huidige benadering. Daarin heeft de school een ander type gebouw nodig dan 40 jaar geleden, stelt Herman Bos. Duurzaamheid en meervoudig gebruik stelt eisen aan het gebouw en de kwaliteit van het gebouwde. Verschillende partijen moeten elkaar vinden, samenwerken en dat heeft invloed op kosten. Met de huidige budgetten versus de maatschappelijke (duurzaam en milieuvriendelijk) en onderwijskundige ambities kan niet gebouwd worden wat wenselijk is (bijvoorbeeld transparante gebouwen, geen aansluiting van het hemelwater op riool, toepassing bewegingsmelders). Jean Paul Hofkens vult aan dat in dat opzicht de notitie te programmatisch is en de cijfers te eng zijn opgesteld. Henkjan Bootsma stelt dan ook dat de conclusie uit het rapport theoretisch klopt maar dan moet op de juiste plek op het juiste moment gebouwd kunnen worden. Hij doet de suggestie tot een benchmark ten behoeve van de kwaliteitsdiscussie. Ook de relatie met het onderhoud en exploitatie moet worden gelegd en daarbij wijst Frans Durian op p.8 van de notitie; de kwaliteitsnorm voor de onderhoudsbudgetten is onvoldoende. Marcel Gierveld vat de ronde van reacties samen: de normbudgetten roepen wrijving op met de ambities van schoolbesturen en overheid, er kan niet gebouwd worden wat maatschappelijk en onderwijskundig wenselijk is. Daarin zijn de schoolbesturen eensgezind. Hij dankt de schoolbesturen voor hun inbreng, deze zal zo goed mogelijk in het verslag worden opgetekend. **Actie: Carise Bac**

4. Onderwijshuisvesting met Ambitie (presentatie Herman Bos)

Discussie is nodig over het onderhoud, zo geeft Herman Bos aan. De sheets van de presentatie zullen worden meegezonden. De kern van de presentatie geeft aan dat schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs 50% van de benodigde rijksmiddelen ontvangen voor het onderhoud van hun gebouwen. Onderbouwd vanuit landelijke benchmark en eigen gegevens van NUOVO. De gebouwen kunnen minimaal worden onderhouden zodat na circa 25 jaar de staat van het gebouw zodanig is dat je voor de keus staat voor een grote renovatie of nieuwbouw. Die situatie is ongewenst voor schoolbesturen en gemeente, immers de laatste heeft nog een afschrijvingstermijn van zo'n 15 jaar doorlopen. Dit is vernietiging van maatschappelijk kapitaal. Gezocht wordt een oplossing / aanpak voor dit vraagstuk. De lifecycle benadering zou daartoe een bruikbaar handvat kunnen bieden.

Na enige discussie en vragen wordt het volgende afgesproken:

- Met elkaar zal de analyse en de bijbehorende onderleggers gedeeld moeten worden; de benchmark en onderzoeksgegevens zal NUOVO beschikbaar stellen zodat de besturen en gemeente over dezelfde informatie beschikken. **Actie: Herman Bos**
- Op basis daarvan kan geconcludeerd worden of dat materiaal de analyse en conclusie voldoende ondersteunt of dat aanvullend materiaal nodig is;

– tevens zal een Plan van Aanpak moeten worden opgesteld voor diverse acties en eventueel aanvullend onderzoek worden gedaan. **Actie: NUOVO**

– daarna zal het onderwerp in de diverse geledingen worden besproken: VO-raad (ook betrekken bij de vraagstelling), VNG, G4, ministeries OCW en Biza en Financiën. **Actie: nader bepalen wie hierin actie onderneemt**

VO-raad heeft in 2004 en 2005 positief geadviseerd over de doordecentralisatie. Hoe kijken zij nu aan tegen de wijze waarop dit is uitgevoerd? **Actie: NUOVO**

Wethouder Kreijkamp laat weten bereid te zijn om wanneer zijn inbreng nodig is op dit onderwerp actief richting partijen in te zetten. Tevens geeft hij aan zich zorgen te maken over de regel in het regeerakkoord waarin staat dat een substantieel bedrag voor onderwijs, maar niet gelabeld, uit het gemeentefonds wordt genomen. Daarvan is niet duidelijk of dat bedoeld is voor de doordecentralisatie voor het primair onderwijs of een extra bezuiniging is.

Marcel herhaalt de inbreng en afspraken van beide onderwerpen op hoofddijnen voor de later binnengekomen wethouder. Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag behalve om de agendapunten voor volgende keer te inventariseren:

- Normkostenonderzoek (bestuurlijke behandeling);
- Onderhoud VO
- Doordecentralisatie

De aanwezigen worden bedankt voor hun inbreng en daarmee sluit de vergadering

–.-